

J a k o ś ć m a z n a c z e n i e

Inventum Sp. z o.o.
ul. Mikołaja Reja 20A
33-300 Nowy Sącz
tel.18 521 10 18

Metodyka przeprowadzania audytu dostępności cyfrowej

1. Przedmiot i cel przeprowadzenia oceny dostępności cyfrowej strony internetowej

- a) Badanie i audyt dostępności cyfrowej Wstępne przygotowanie oceny dostępności cyfrowej strony internetowej
Audytowi może zostać poddana każda strona internetowa niezależnie od zastosowanej technologii. Podmiot zlecający zobowiązuje się do nieprzeprowadzania zasadniczych zmian programistycznych w kodzie źródłowym badanych podstron w czasie trwania audytu. Przed przystąpieniem do zasadniczego badania niezbędne jest przeprowadzenie wstępnego wywiadu z podmiotem zlecającym audyt.
- b) Wywiad i cele
- c) Problemy i hipotezy audytu
W odniesieniu do głównego celu przeprowadzenia audytu, zostaną wyłonione problemy.
- d) Metody, techniki i strategie stosowane w audycie stron internetowych
Przykładowa praca eksperta ale też użytkownika strony.
- e) Miejsce przeprowadzenia audytu

2. Organizacja i przebieg audytu dostępności cyfrowej strony internetowej

Najbardziej efektywne i wiarygodne wyniki badania strony internetowej uzyskuje się łącząc ekspercką analizę w oparciu o listę kontrolną WCAG z badaniem z użytkownikami. Opinie użytkowników uzupełniają wyniki analizy

- a) Przygotowanie narzędzia dla audytorów
- b) Audyt eksperta

WYTYCZNE DLA DOSTĘPNOŚCI TREŚCI INTERNETOWYCH 2.1 STOSOWANE DLA STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH

Wytuczna 1.1
Alternatywa w postaci tekstu: Dla każdej treści nietekstowej należy dostarczyć alternatywną treść w formie tekstu, która może być zamieniona przez użytkownika w inne formy (np. powiększony druk, brajl, mowa syntetyczna, symbole lub język uproszczony).

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
1.1.1 Treść nietekstowa (A)	Sprawdzenie, czy: wszystkie obrazy, przyciski graficzne, obrazy pełniące role odnośników posiadają adekwatny do zawartości i celu opis alternatywny; wszystkie ozdobne obrazy posiadają pusty tekst alternatywny (alt=""); wszystkie infografiki posiadają alternatywną, tekstową informację w treści lub na osobnej podstronie; wszystkie wykresy i mapy posiadają alternatywę w postaci tekstu, tabel itp. w treści lub na osobnej podstronie;

	wszystkie przyciski posiadają adekwatny do pełniacej funkcji opis tekstowy jako wartość lub treść; wszystkie pola formularzy posiadają jednoznaczną etykietę; graficzne elementy CAPTCHA posiadają alternatywę w postaci tekstu lub innego sposobu na pozyskanie informacji jak np. dźwięk
--	--

Wytyczna 1.2

Media zmienne w czasie: Należy dostarczyć alternatywę dla mediów zmiennych w czasie.

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
1.2.1 Tylko audio lub tylko wideo (nagranie) (A)	Sprawdzenie transkrypcji tekstowej nagranego dźwięku dla wszystkich nagranych (nieprzesłanych na żywo) materiałów dźwiękowych i wideo, publikowanych na stronie, takich jak np. podcasty dźwiękowe, pliki mp3 itp. Sprawdzenie transkrypcji tekstowej lub odpowiednika dźwiękowego dla materiałów wideo (nieprzesłanych na żywo), które nie zawierają ścieżki dźwiękowej lub ścieżka dźwiękowa nie przynosi znaczenia (np. muzyka grająca w tle).
1.2.2 Napisy rozszerzone (nagranie) (A)	Sprawdzenie napisów (dialogów, informacji dźwiękowych) dla wszystkich opublikowanych na stronie materiałów wideo (nieprzesłanych na żywo).
1.2.3 Audiodeskrypcja lub alternatywa dla mediów (nagranie) (A)	Sprawdzenie czy dla mediów zmiennych w czasie zapewniona jest treść alternatywna opisująca tę samą historię i przedstawiająca te same informacje, co opublikowany materiał oraz czy obejmuje ona wszystkie ważne dialogi i działania, jak również wygląd otoczenia, które są częścią historii.
1.2.4 Napisy rozszerzone (na żywo) (AA)	Sprawdzenie, czy dla każdej treści multimedialnej, udostępnianej na żywo (materiały tylko dźwiękowe, webcasty, wideokonferencje itd.) istnieją napisy zsynchronizowane z dźwiękiem
1.2.5 Audiodeskrypcja (nagranie) (AA)	Sprawdzenie, czy prezentowany materiał wideo zawiera ścieżkę audio (w mowie), aby osoby niewidome go zrozumiały lub czy istnieje opcja jej włączenia.
1.2.6 Język migowy (nagranie) (AAA)	Sprawdzenie, czy treści multimedialne posiadające dźwięk zawierają tłumacza, przedstawiającego informacje w języku migowym
1.2.7 Rozszerzona audiodeskrypcja (nagranie) (AAA)	Sprawdzenie czy dla materiałów wideo, w których nie można dodać ścieżki z audiodeskrypcją z powodu synchronizacji ścieżki dźwiękowej (np. nie ma pauz w ścieżce audio) zapewnione są alternatywne wersje wideo z pauzami.
1.2.8 Alternatywa dla mediów (nagranie) (AAA)	Sprawdzenie, czy wszystkie udostępnione na stronie treści multimedialne, posiadające ścieżkę wideo posiadają transkrypcję opisową.

1.2.9 Tylko audio (na żywo) (AAA)	Sprawdzenie, czy treści dźwiękowe prezentowane na żywo zawierają transkrypcję opisową w formie tekstowej.
-----------------------------------	---

Wytyczna 1.3

Możliwość adaptacji: Należy tworzyć treści, które mogą być prezentowane na różne sposoby (np. uproszczony układ wizualny), bez utraty informacji czy struktury.

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
1.3.1 Informacje i relacje (A)	Sprawdzenie sposobu zastosowania semantycznych znaczników HTML, dzięki którym technologie asystujące takie jak np. czytniki ekranu (screen readers), używane przez osoby niewidome i niedowidzące, mogą w prawidłowy sposób zinterpretować i odczytać treść strony. Główny nacisk na sprawdzenie zastosowania nagłówków w odpowiedniej hierarchii, etykiet dla pól formularzy, list do grupowania linków (np. menu), tytułów i komórek nagłówkowych dla tabel.
1.3.2 Zrozumiała kolejność (A)	Sprawdzenie, czy sekwencja nawigacji oraz czytania, określona za pomocą kolejności w kodzie HTML jest logiczna i intuicyjna.
1.3.3 Właściwości zmysłowe (A)	Sprawdzenie, czy elementy nawigacyjne oraz komunikaty na stronie internetowej, nie polegają tylko na charakterystykach zmysłowych komponentów. Nie zależą od: kształtu, lokalizacji wizualnej lub miejsca czy dźwięku.
1.3.4 Orientacja (AA)	Sprawdzenie, czy jest możliwość wyświetlenia treści zarówno w układzie pionowym jak i poziomym urządzenia (np. smartfon, tablet), za wyjątkiem sytuacji kiedy do zrozumienia treści konkretny układ jest niezbędny np. aplikacja bankowa, pocztowa pokazująca blankiet przelewu tylko w poziomie aby w całości go zobaczyć.
1.3.5 Określenie pożądanej wartości (AA)	Sprawdzenie, czy w tekstowych polach formularza, które zbierają określone typy informacji o użytkowniku (jak np. imię, nazwisko, telefon, email, itp.) zdefiniowano atrybut autocomplete z odpowiednią wartością
1.3.6 Określenie przeznaczenia (AAA)	Sprawdzenie, czy: zostały zdefiniowane regiony z HTML5 lub punkty orientacyjne za pomocą ról ARIA; w stosownych przypadkach użyte zostały odpowiednie atrybuty ARIA ulepszające semantykę kodu HTML w celu lepszego zrozumienia napotkanego elementu strony

Wytyczna 1.4

Możliwość rozróżnienia: Użytkownik powinien móc dobrze widzieć bądź słyszeć treści — mieć możliwość oddzielenia informacji od tła

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
-------------------	--------------

1.4.5 Obrazy tekstu (AA)	Sprawdzenie, czy treści przedstawione są za pomocą grafiki, jeśli ta sama prezentacja wizualna może być zaprezentowana jedynie przy użyciu tekstu. Wyjątkiem jest tekst, który jest częścią logo lub nazwy własnej produktu.
1.4.6 Wzmocniony kontrast (AAA)	Sprawdzenie, czy kontrast pomiędzy tekstem lub grafikami tekstowymi a tłem jest w stosunku 7:1.
1.4.7 Niska głośność lub brak tła dźwiękowego (AAA)	Sprawdzenie, czy: dla udostępnionych na stronie internetowej następujących rodzajów nagrań audio, które zawierają głównie mowę, nie są CAPTCHA w postaci audio, nie są utworami muzycznymi, nagranie audio nie zawiera w tle utrudniających w odbiorze dźwięków; dźwięki w tle mogą zostać wyłączone przez użytkownika; głośność dźwięków w tle jest przynajmniej o 20 decybeli mniejsza (4 razy cichsze), niż głośność mowy, która stanowi główną treść nagrania. Wyjątkiem mogą być sporadyczne, jedno- lub dwusekundowe wstawki dźwiękowe
1.4.8 Prezentacja wizualna (AAA)	Sprawdzenie, czy tekst na stronie internetowej przedstawiony jest w taki sposób, aby użytkownicy z problemami kognitywnymi (poznawczymi), trudnościami w uczeniu się, wadami wzroku itp. nie mieli problemów z jego odczytaniem, np.: kolory na pierwszym planie oraz kolory tła mogą być wybierane przez użytkownika, szerokość tekstu nie przekracza 80 znaków, tekst nie jest wyjustowany (wyrównany do lewej i prawej krawędzi), interlinia wynosi przynajmniej 150%, tekst może być powiększony przez użytkownika bez wykorzystania aplikacji asystujących do 200% bez potrzeby przewijania treści w poziomie.
1.4.9 Obrazy tekstu (bez wyjątków) (AAA)	Sprawdzenie, czy grafiki tekstowe zostały użyte jedynie jako dekoracje, nie niosące znaczenia lub czy informacja nie może zostać przekazana w inny sposób, np. gdy tekst jest częścią logo lub nazwy własnej produktu (marki)
1.4.10 Dopasowanie do ekranu (AA)	Sprawdzenie, czy nie następuje utrata treści ani funkcjonalności oraz nie występuje przewijanie treści w poziomie, kiedy szerokość ekranu wynosi 320 pikseli w trybie portretowym (pionowym) lub wysokość ekranu wynosi 256 pikseli w trybie poziomym. Wyjątkiem są treści wymagające przewijania w poziomie takie jak np.: tabele danych, złożone obrazy (mapy, wykresy), paski narzędzi itp.
1.4.11 Kontrast elementów nietekstowych (AA)	Sprawdzenie, czy kontrast kolorów pomiędzy obiektami graficznymi (jak np. ikony, wykresy) oraz elementami interfejsu (jak np. przyciski, kontrolki i pola formularzy, fokus) a

	kolorami przylegającymi jest w stosunku minimum 3:1.
1.4.12 Odstępy w tekście (AA)	Sprawdzenie, czy przy zwiększeniu odstępów w tekście pomiędzy literami i wierszami nie następuje utrata treści lub funkcjonalności: Wysokość linii (odstępy między wierszami) co najmniej 1,5 razy większa niż rozmiar czcionki. Odstępy pomiędzy akapitami co najmniej 2 razy większe niż rozmiar czcionki. Odstępy między literami (rozstrzelenie) co najmniej 0,12 razy większe niż rozmiar czcionki. Odstępy między wyrazami co najmniej 0,16 razy większe niż wielkości czcionki
1.4.13 Treść spod kursora lub fokusa (AA)	W sytuacji gdy po najechaniu kursorem myszy lub sfokusowania elementu klawiaturą pojawia się dodatkowa treść (np. tooltip) należy sprawdzić czy: • • pokazaną treść można odrzucić (zazwyczaj za pomocą klawisza Esc) bez przesuwania kursora myszy lub fokusa klawiatury chyba, że treść zawiera błąd lub nie zasłania, ani nie zakłóca odczytania pozostałej treści strony. pokazana treść pozostaje widoczna dopóki: • • • kursor myszy lub fokus klawiatury nie zostaną odsunięte od elementu, który nową treść wywołał, treść nie zostanie odrzucona lub nie będzie już istotna, kursor myszy najedzie na nią

Wytyczna 2.1

Dostępność z klawiatury: Zapewnij dostępność wszystkich funkcjonalności za pomocą klawiatury.

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
2.1.1 Klawiatura (A)	Sprawdzenie, czy każdy element strony internetowej i jego funkcjonalność dostępny jest przy użyciu klawiatury, za wyjątkiem tych, które konwencjonalnie nie mogą być wykonane klawiaturą (np. rysunek odręczny).
2.1.2 Brak pułapki na klawiaturę (A)	Sprawdzenie, czy podczas nawigacji klawiaturą istnieje blokada, która wymusi na użytkowniku wykonanie akcji myszką, aby przejść do następnego aktywnego elementu.
2.1.3 Klawiatura (bez wyjątków) (AAA)	Sprawdzenie, czy cała funkcjonalność strony dostępna jest przy użyciu klawiatury, bez żadnych wyjątków
2.1.4 Skróty klawiaturowe (A)	W sytuacji, gdy zostały zaimplementowane na stronie skróty klawiaturowe oparte tylko o litery, liczby, symbole lub znaki interpunkcyjne należy sprawdzić czy: • • • można skrót wyłączyć, można zdefiniować skrót na dodatkowy klawisz niedrukowalny (Ctrl, Alt itp.), skrót jest aktywny tylko wtedy, gdy powiązany z nim element jest sfokusowany

Wytyczna 2.2

Wystarczająca ilość czasu: Zapewnij użytkownikom wystarczająco dużo czasu na przeczytanie i skorzystanie z treści.

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
2.2.1 Możliwość dostosowania czasu (A)	Sprawdzenie, czy użytkownik dysponuje wystarczająco dużą ilością czasu na wykonanie czynności, bez niespodziewanych zmian treści, które mogą być wynikiem nałożonego limitu czasowego. Jeśli strona lub aplikacja ma limit czasowy na wykonanie danego zadania, następuje sprawdzenie czy istnieje opcja jego wyłączenia, ustawienia lub zwiększenia. Wyjątkiem są zdarzenia zachodzące w czasie rzeczywistym (np. aukcje), gdzie limit czasowy jest absolutnie konieczny lub gdy okres czasu wynosi ponad 20 godzin
2.2.2 Wstrzymywanie (pauza), zatrzymywanie, ukrywanie (A)	Sprawdzenie, czy wszystkie informacje, które są automatycznie przesuwane i widoczne dłużej niż 5 sekund lub automatycznie się aktualizują oraz przedstawione są równoległe z inną treścią posiadają mechanizm, który pozwoli na ich zatrzymanie, wstrzymanie lub ukrycie. Wyjątkiem może być sytuacja, w której przesuwanie lub mruganie jest integralną częścią wykonywanej operacji, np. animacja, która pojawia się w trakcie ładowania treści, ponieważ jej zatrzymanie zasugeruje, że ładowanie treści zostało przerwane. Ruch lub miganie może być użyte w celu zwrócenia uwagi użytkownika lub wyróżnienia treści, pod warunkiem, że trwa krócej niż 3 sekundy.
2.2.3 Brak ograniczeń czasowych (AAA)	Sprawdzenie, czy użytkownicy posiadają tyle czasu, ile potrzebują na wykonanie określonego zadania na stronie internetowej oraz czy żadna funkcjonalność nie posiada limitu czasu
2.2.4 Zakłócenie pracy użytkownika (AAA)	Sprawdzenie, czy mechanizmy, które mogą rozpraszać użytkownika i przeszkadzać podczas wykonywania czynności na stronie internetowej (komunikaty, informacje itp.) mają możliwość odłożenia w czasie lub wyłączenia. Pominąć można pilne alarmy lub potwierdzenia w czasie dokonywania zmian.
2.2.5. Ponowne potwierdzenie autentyczności (AAA)	Sprawdzenie, czy użytkownik może kontynuować czynności bez utraty danych z aktualnej strony w momencie kiedy skończy się czas sesji autoryzowanej przez niego i system poprosi o ponowną autoryzację.
2.2.6 Ostrzeżenie o limicie czasu (AAA)	Sprawdzenie, czy użytkownik jest ostrzegany o przekroczeniu limitu czasu, który może spowodować utratę danych, chyba że dane są przechowywane przez ponad 20 godzin bezczynności użytkownika.

Wytyczna 2.3

Ataki padaczki: Nie należy projektować treści w taki sposób, aby prowokować ataki padaczki.

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
2.3.1 Trzy błyski lub wartości poniżej progu (A)	Sprawdzenie, czy istnieją treści zwiększające ryzyko napadu padaczki poprzez oddziaływanie na układ nerwowy człowieka, które migają więcej niż 3 razy na sekundę i zawierają dużo czerwieni.
2.3.2 Trzy błyski (AAA)	Sprawdzenie, czy na stronie internetowej nie ma żadnych elementów, które migają z większą częstotliwością niż trzy razy na sekundę.
2.3.3 Animacja po interakcji (AAA)	Sprawdzenie, czy użytkownik może wyłączyć nieistotne dla funkcjonalności animacje i ruch, który jest wyzwalany przez interakcję użytkownika.

Wytyczna 2.4

Możliwość nawigacji: Dostarczenie narzędzi ułatwiających użytkownikowi nawigowanie, znajdowanie treści i ustalanie, gdzie się w danym momencie znajduje..

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
2.4.1 Możliwość pominięcia bloków (A)	Sprawdzenie, czy są linki, które umożliwiają ominięcie nawigacji i innych powtarzających się elementów na podstronach. Jeśli strona oparta jest na prawidłowej strukturze nagłówek, może to być wzięte pod uwagę jako technika wystarczająca zamiast linku typu „Przeskocz do treści głównej”. Należy mieć na uwadze, że nawigacja oparta na nagłówkach nie jest jeszcze wspierana przez wszystkie przeglądarki. Jeśli strona jest zbudowana na strukturze ramek (frameset), a ramki (frame) mają poprawne tytuły, może być to wzięte pod uwagę jako technika wystarczająca w bezpośrednim dostępie do każdej z ramek
2.4.2 Tytuły stron (A)	Sprawdzenie, czy strona internetowa ma tytuł opisowy i informacyjny mówiący o niej.
2.4.3 Kolejność fokusa(A)	Sprawdzenie, czy poruszanie się po linkach, elementach formularzy, itd. jest logiczne i intuicyjne, np.: użytkownik wykorzystując tabulator lub strzałki (w zależności od komponentu) porusza się od lewej do prawej, z góry na dół (zgodnie z przyjętą konwencją w danej kulturze), skip linki nie tylko wizualnie przenoszą użytkownika do określonego obszaru strony, ale też fizycznie przenoszą fokus, otwieranie komunikatów i okien modalnych przenosi fokus na nie, blokuje go wewnątrz, a zamknięcie przenosi fokus na element je otwierający lub w odpowiednie miejsce na widoku.
2.4.4. Cel linku (w kontekście) (A)	Sprawdzenie, czy linki (lub przyciski formularza czy też obszary aktywne map odnośników) nie są dwuznaczne dla użytkowników i są one wystarczająco opisane z określeniem swojego celu bezpośrednio z

	<p>tekstu linkowanego lub w pewnych przypadkach, z linku w swoim kontekście (np. w paragrafach, które go otaczają, elementach list, komórkach lub nagłówkach tabeli, itd.). Linki (lub przyciski graficzne formularzy) o tym samym celu powinny mieć te same opisy (być spójne, według kryterium sukcesu 3.2.4), a linki o różnych celach powinny posiadać różne opisy.</p>
2.4.5 Wiele dróg (AA)	<p>Sprawdzenie, czy jest możliwość znalezienia innych podstron na stronie internetowej – przynajmniej na dwa sposoby z następujących: powiązane podstrony.</p>
2.4.6 Nagłówki i etykiety (AA)	<p>Sprawdzenie, czy nagłówki () stron i etykiety () elementów aktywnych formularzy są opisane. Sprawdzenie, czy nie ma duplikowania treści nagłówków i etykiet tekstowych (np. „Imię”), chyba że struktura pozwala na odpowiednie ich odróżnienie.</p>
2.4.7 Widoczny fokus (AA)	<p>Sprawdzenie, czy podczas nawigacji za pomocą klawiatury element posiadający aktualne zaznaczenie (fokus) jest dobrze widoczny poprzez wyraźne zaznaczenie jego obramowania lub zmianę tła (np. inwersje kolorów) i spełnia minimalne wymagania kontrastu w stosunku do tła (minimum 3,0:1).</p>
2.4.8 Lokalizacja (AAA)	<p>Sprawdzenie, czy jeśli strona internetowa składa się z sekwencji stron lub jej struktura jest skomplikowana, jest wskazane miejsce aktualnej podstrony, np. za pomocą ścieżki okruszków (breadcrumbs) lub określając bieżący krok w sekwencji (np. „Krok 2 z 5 – adres wysyłki”).</p>
2.4.9 Cel linku (z samego linku) (AAA)	<p>Sprawdzenie, czy linki (lub przyciski formularza, czy też obszary aktywne map odnośników) nie są generalnie dwuznaczne dla użytkowników i są wystarczająco opisane z określeniem swojego celu bezpośrednio z tekstu linkowanego. Nie powinny istnieć linki (lub przyciski graficzne formularzy) z tym samym tekstem linkujące do różnych miejsc (np. „Czytaj więcej”).</p>
2.4.10 Nagłówki sekcji (AAA)	<p>Sprawdzenie, czy każda z sekcji z treścią jest opisana za pomocą nagłówków (tytułów), tam gdzie będzie to konieczne.</p>

Wytyczna 2.5

Wprowadzanie danych: Ułatwienie użytkownikom obsługi funkcji za pomocą różnych danych wejściowych poza klawiaturą

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
2.5.1 Gesty wskazujące (A)	<p>Sprawdzenie, czy na urządzeniach dotykowych gesty wielopunktowe lub oparte na ścieżce (jak np. szczypanie, przeciąganie) można wykonać za pomocą aktywowania jednym punktem jak np. dotknięcie w przycisk. Wyjątkiem są sytuacje</p>

	<p>kiedy konkretna funkcjonalność jest oparta o gesty wielopunktowe lub ścieżkę.</p>
2.5.2 Anulowanie wskazania (A)	<p>Sprawdzenie, czy w celu uniknięcia przypadkowej aktywacji elementu (przycisku, kontrolki, linku itp.) nie zostały użyte zdarzenia down (np. onmousedown). W przypadku kiedy użyte zostały zdarzenia up (np. onmouseup) musi być zapewniony mechanizm anulowania lub wycofania wykonywanej czynności</p>
2.5.3 Etykieta w nazwie (A)	<p>Sprawdzenie, czy elementy interfejsu (jak np. linki, przyciski, itp.) zawierające tekst lub obrazy tekstu posiadają dostępną nazwę (etykietę, tekst alternatywny, aria-label, itp.), która zawiera w sobie widoczny tekst, najlepiej na jej początku.</p>
2.5.4 Aktywowanie ruchem (A)	<p>Sprawdzenie, czy funkcjonalność, która jest uruchamiana przez poruszanie urządzeniem (np. potrząsanie lub przechylenie urządzenia mobilnego) lub przez ruch użytkownika (np. machanie do kamery) można wyłączyć oraz czy jest ona zapewniona przez standardowe elementy sterujące, takie jak np. przyciski.</p>
2.5.5 Rozmiar celu (AAA)	<p>Sprawdzenie, czy klikalne elementy mają rozmiar co najmniej 44 na 44 piksele, chyba że: •••• zastosowano alternatywny element o tym rozmiarze, element znajduje się w zdaniu lub bloku tekstu, element nie jest modyfikowany przez autora (np. domyślne pole wyboru formularza), mały rozmiar docelowy ma zasadnicze znaczenie dla funkcjonalności.</p>
2.5.6 Mechanizmy równoczesnego wprowadzania danych (AAA)	<p>Sprawdzenie, czy nie została ograniczona możliwość wprowadzania danych tylko przez dotyk lub klawiaturę oraz czy została zapewniona alternatywna obsługa wprowadzania danych (jak np. używanie klawiatury na urządzeniu mobilnym).</p>

Wytyczna 3.1

Możliwość odczytania: Treść powinna być zrozumiała i możliwa do odczytania.

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
3.1.1 Język strony (A)	<p>Sprawdzenie, czy został określony główny język strony za pomocą atrybutu lang i/lub xml:lang w znaczniku HTML</p>
3.1.2 Język części (AA)	<p>Sprawdzenie, czy został określony język za pomocą atrybutu lang i/lub xml:lang, jeśli zaszła zmiana języka w elementach strony.</p>
3.1.3 Nietypowe słowa (AAA)	<p>Sprawdzenie, czy słowa, które mogą być dwuznaczne, nieznanne lub używane w bardzo specyficzny sposób, np. w danym zawodzie lub dziedzinie technicznej zostały wytłumaczone, np.: poprzez opis, listę definicji, słownik lub w jakikolwiek inny sposób.</p>
3.1.4 Skróty (AAA)	<p>Sprawdzenie, czy dla skrótów zostały zapewnione opisy ich znaczenia w rozszerzonej formie (zwłaszcza dla tych, które pojawiają się w treści po raz pierwszy) za pomocą znaczników, wraz z</p>

	atrybutem title lub poprzez link do słownika terminów.
3.1.5 Poziom umiejętności czytania (AAA)	Sprawdzenie, czy skomplikowane treści opisujące pewne procesy, instrukcje, informacje, zawierające nazwy własne, które wymagają szerszej wiedzy i wykształcenia wyższego niż poziom gimnazjalny, są uzupełnione o streszczenie lub wzbogacone o ilustracje, wykresy, filmy, animacje itp. Pomagają one zrozumieć trudny tekst nie tylko osobom o niższym wykształceniu, ale również osobom, które mają trudności z koncentracją, czy osobom głuchym, dla których nie wszystkie zwroty i terminy są zrozumiałe.
3.1.6 Wymowa (AAA)	Sprawdzenie, czy została zapewniona wymowa potrzebna do zrozumienia słów użytych w tekście, zaraz po tych słowach lub poprzez link do słownika.

Wytyczna 3.2
Przewidywalność: Strony internetowe powinny otwierać się i działać w przewidywalny sposób.

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
3.2.1 Po oznaczeniu fokusem (A)	Sprawdzenie, czy jeśli jakikolwiek element otrzymał zaznaczenie (fokus), nie zaszła żadna zmiana kontekstu na stronie, która mogłaby wprowadzić w błąd lub dezorientować użytkownika. Dotyczy to zwłaszcza użytkowników korzystających z klawiatury. formularze nie są wysyłane automatycznie bez informowania o tym użytkowników. strona nie przeładowuje się automatycznie itp. wszystkie zmiany są wyzwalane tylko przez świadome działanie ze strony użytkownika.
3.2.2 Podczas wprowadzania danych (A)	Sprawdzenie, czy nie są stosowane mechanizmy, które powodują, przy zmianie ustawień jakiegokolwiek komponentu interfejsu użytkownika, automatyczną zmianę kontekstu. A jeśli takie mechanizmy istnieją, to sprawdzenie, czy użytkownik jest o tym informowany/ ostrzegany zanim zacznie korzystać z komponentu.
3.2.3. Konsekwentna nawigacja (AA)	Sprawdzenie, czy: wszystkie mechanizmy nawigacji, które powtarzają się na podstronach, pojawiają się w tym samym względnym porządku za każdym razem, gdy są ponownie prezentowane, co umożliwia łatwiejszy odbiór strony internetowej. Za wyjątkiem sytuacji, gdy istnieje mechanizm, który daje użytkownikowi możliwość decydowania, co ma się na stronie pojawiać i w jakiej kolejności; dodatkowe informacje umieszczone pomiędzy powtarzającymi się elementami, jak np. zagnieżdżane menu, czy pomijanie elementów w wyjątkowych sytuacjach nie burzy porządku pozostałych.

3.2.4 Konsekwentna identyfikacja (AA)	Sprawdzenie, czy elementy posiadające tę samą funkcjonalność na wielu podstronach strony internetowej są w spójny sposób identyfikowane. Jeśli komponenty posiadające tę samą funkcjonalność są identyfikowane w różny sposób, użytkownicy z problemami kognitywnymi (poznawczymi), trudnościami w uczeniu się, niewidomi itp. nie będą wiedzieli, że mają do czynienia z tym samym elementem i nie będą wiedzieli, czego się spodziewać, a to może prowadzić do wielu niepotrzebnych błędów.
3.2.5 Zmiana na żądanie (AAA)	Sprawdzenie, czy wszystkie zmiany kontekstu, jak np. pojawienie się wyskakujących okienek (popup), przekierowania, niekontrolowane zmiany opisane w punkcie 3.2.2. Wprowadzanie danych inicjowane są tylko na żądanie użytkownika, a jeśli nie, czy został zapewniony użytkownikowi mechanizm wyłączenia takich zmian.

<p>Wytuczna 3.3</p> <p>Pomoc przy wprowadzaniu informacji: Istnieje wsparcie dla użytkownika, by mógł uniknąć błędów lub je skorygować.</p>

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
3.3.2 Etykiety lub instrukcje (A)	Sprawdzenie, czy w każdym miejscu, w którym wymagane jest wprowadzenie przez użytkownika informacji zostały zapewnione czytelne etykiety lub instrukcje czy przykłady
3.3.3 Sugestie korekty błędów (AA)	Sprawdzenie, czy w przypadku, gdy zostanie wykryty błąd przy wprowadzaniu danych do formularza, zostały przedstawione użytkownikowi sugestie mogące rozwiązać problem pod warunkiem, że nie zmienia to celu treści oraz nie będzie stanowiło zagrożenia (podczas procesu logowania nie możemy sugerować jaki poprawny login lub hasło użytkownik powinien wprowadzić).
3.3.4 Zapobieganie błędom (kontekst prawny, finansowy, związany z podawaniem danych) (AA)	Sprawdzenie, czy w przypadku, gdy na stronie internetowej użytkownik może wypełniać zobowiązania prawne lub przeprowadzać transakcje finansowe, modyfikować i usuwać przechowywane dane, wypełniać testy zostały zapewnione mechanizmy pozwalające na przywrócenie poprzednich danych, weryfikacje lub potwierdzenie.
3.3.5 Pomoc (AAA)	Sprawdzenie, czy wszędzie tam, gdzie użytkownik może wprowadzać, zmieniać lub kasować informacje otrzymuje pełną informację o tym, jak to zrobić.
3.3.6. Zapobieganie błędom (wszystkim) (AAA)	Sprawdzenie, czy są zapewnione mechanizmy pozwalające na przywrócenie poprzednich danych, ich weryfikacje lub potwierdzenie dla wszystkich formularzy wysyłających dane.

Wytyczna 4.1
Kompatybilność: Zmaksymalizowanie kompatybilności z obecnymi oraz przyszłymi programami użytkowników, w tym z technologiami wspomagającymi.

Kryterium sukcesu	Rekomendacje
4.1.1 Parsowanie (A)	Sprawdzenie, czy kod HTML jest wolny od błędów i poprawny semantycznie
4.1.1 Parsowanie (A)	Sprawdzenie, czy kod HTML jest wolny od błędów i poprawny semantycznie.
4.1.2 Nazwa, rola, wartość (A)	Sprawdzenie czy znaczniki HTML/XHTML oraz atrybuty wraz z wartościami są używane zgodnie ze specyfikacją zwłaszcza w kontekście formularzy, etykiet do pól formularzy, linków, tabel itp. Sprawdzenie czy zastosowano atrybuty ARIA zwiększające dostępność elementów w sytuacji, kiedy kod HTML nie daje takiej możliwości jak np. dialogowe, panele z zakładkami, paski postępu, suwaki, karuzele, bieżące stany elementów jak np. (rozwinięty, zaznaczony, bieżący, ukryty, prawidłowy itp.).
4.1.3 Komunikaty o stanie (AA)	Sprawdzenie, czy w sytuacji kiedy wyświetlany jest ważny komunikat (np.: ostrzeżenie, powiadomienie itp.) a fokus nie jest na niego przeniesiony, anonsowany jest on przez czytniki ekranu, zwykle za pośrednictwem atrybutów ARIA (np. role="alert", role="status", aria-live itp.

- c) Sprawdzenie deklaracji dostępności na stronie
- d) Audyt użytkownika

3. Raport i interpretacja wyników audytu dostępności cyfrowej strony internetowej

Analiza wyniku audytu

4. Podsumowanie , prawo i wytyczne

Inventum Sp. z o.o.
ul. Siemiradzkiego 11A/2
33-300 Nowy Sącz
tel.18 521 10 18

Metodyka przeprowadzania audytu dostępności cyfrowej dla podmiotów którym już wydano certyfikat dostępności

1. Przedmiot i cel przeprowadzenia oceny dostępności cyfrowej strony internetowej po akredytacji

- a) Zebranie dokumentacji
Zapoznanie się z wynikami poprzedniego audytu
- b) Wywiad
Porównanie stanu poprzedniego z terażniejszym
- c) Miejsce przeprowadzenia audytu

2. Organizacja i przebieg audytu dostępności cyfrowej strony internetowej po zmianach

- a) Przygotowanie narzędzia dla audytorów
- b) Audyt eksperta
WYTYCZNE DLA DOSTĘPNOŚCI TREŚCI INTERNETOWYCH 2.1 STOSOWANE DLA STRON INTERNETOWYCH I APLIKACJI MOBILNYCH W ZAKRESIE DOSTĘPNOŚCI DLA OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH TABELA 1.1 DO 4.1 JAK W METODYCE AUDYTU DOSTĘPNOŚCI CYFROWEJ
- c) Audyt użytkownika

3. Raport i interpretacja wyników audytu dostępności cyfrowej strony internetowej

Analiza wyniku audytu

4. Podsumowanie , prawo i wytyczne